

7.2 Lietuvos sostinės

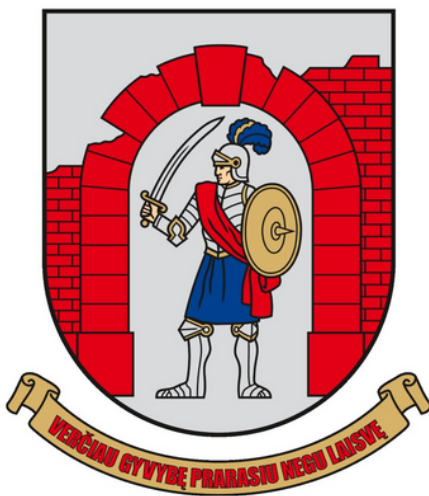
Vilnius yra šiandieninė Lietuvos sostinė. Tačiau istorijos vingiuose Lietuvos sostinėmis buvo tituluojami ir kiti miestai. Perskaitykite tekstus ir atlikite užduotis.

Kernavė

Norint patekti į pirmąją Lietuvos sostinę, reikia vykti į Kernavę, kuri yra nutolusi į vakarus nuo Vilniaus. Miestelis įsikūręs dešiniajame Neries krante.

Čia kadaise buvo pastatytos pilys, kurias valdė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didieji kunigaikščiai. Šalia Kernavės kūrėsi didelės amatininkų ir pirklių gyvenvietės. Kernavėje yra legendomis apipintas Pajautos slėnis ir jo pakraštyje stūksantys piliakalniai – Aukuro kalnas, Mindaugo Sostas, Lizdeikos kalnas ir Pilies kalnas. 2004 m. vietovė gavo didžiausią įvertinimą – buvo įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą kaip unikalus archeologijos ir istorijos vertybių kompleksas, pristatantis Lietuvos priešistorę ir ankstyvąjį Lietuvos valstybės formavimosi periodą.

Pagal „Visuotinė lietuvių enciklopediją“

Kernavės herbas

Kernavė iš paukščio skrydžio

7.2 Lietuvos sostinės

Trakai

Trakai buvo antroji Lietuvos sostinė. Tai miestas, nuo dabartinės sostinės nutolęs apie 25 km į vakarus. Trakai yra įsikūrę tarp Galvės, Lukos (Bernardinų), Totoriškių, Gilužio ežerų. Trakų apylinkes supa vaizdingos kalvos, dideli miškų masyvai, čia gausu istorijos ir kultūros paminklų. Siekiant išsaugoti autentišką gamtinę aplinką, įkurti Trakų istorinis nacionalinis (1991 m.) ir Aukštadvario regioninis (1992 m.) parkai.

Trakų istoriniame nacionaliniame parke yra dvi XIV a. vidurio ar antros pusės, XV a. pradžios pilys. Pirmoji – Pusiasalio pilis. Ji yra pusiasalyje tarp Galvės ir Lukos ežerų. Antroji – Salos pilis, esanti Galvės ežero Pilies saloje.

Trakai seniau buvo vadinami Senaisiais Trakais. Manoma, kad į Senuosius Trakus 1316 m. Gediminas iš Kernavės perkėlė savo LDK monarcho sostinę ir pastatė pilį. 1323 m. sostinė buvo perkelta į Vilnių, tuo tarpu dabartiniai arba Naujieji Trakai tapo antruoju po Vilniaus LDK politiniu administraciniu centru. Valdant Vytautui (1392–1430), Trakai buvo viena svarbiausių didžiojo kunigaikščio rezidencijų. Trakuose ir jų apylinkėse įkurdinta totorių, karaimų, kurie tuo metu saugojo didžiojo kunigaikščio pilį.

Pagal „Visuotinė lietuvių enciklopediją“

Trakai iš paukščio skrydžio

7.2 Lietuvos sostinės

Kaunas

Lenkijai okupavus Vilnių (1920–1939 m.), laikinąją Lietuvos sostinę tapo Kaunas. Laikinosios sostinės statusas padidino Kauno, kaip politinio, ekonominio ir kultūrinio centro, reikšmę. 1920 m. čia savo darbą pradėjo Steigiamasis Seimas, veikė visos valstybinės institucijos, ambasados ir konsulatai. Kaune ne tik atsirado valstybinės įstaigos, bet ir buvo įkurtas universitetas, muziejai, teatras, pastatyta gyvenamųjų namų, suprojektuotos ir nutiestos gatvės, sutvarkytos komunikacijos, nutiesta kanalizacija, vandentiekis. Tapęs laikinąja sostine, Kaunas per du dešimtmečius stipriai keitėsi. Gyventojų padidėjo 8 kartus. Iš provincijos jis virto tuo metu šiuolaikišku miestu, architektūra jam suteikė modernaus miesto įvaizdį. Laikinosios sostinės modernėjimas įvairiose srityse buvo orientuotas į Vakarų.

Pagal „Visuotinė lietuvių enciklopedija“

Kauno herbas

Kaunas – Nemuno ir Neris santakoje

7.2 Lietuvos sostinės

1. Remdamiesi perskaitytais tekstais, įvardykite Lietuvos sostines. Kuri iš jų buvo pirmoji, o kuri laikinoji?

2. Kuria upe plaukiant būtų galima aplankyti tris Lietuvos sostines?

3. Padiskutuokite apie Lietuvos sostines. Kuri įdomiausia, o kuri labiausiai paslaptinga, apipinta legendomis?

4. Sukurkite pasirinktos sostinės atviruką. Nupieškite herbą ir pačius svarbiausius jos objektus. Užrašykite savo adresą. Pasidalykite atviruku su draugais.

POSTCARD

The postcard template features a decorative border with alternating pink and teal diagonal stripes. The word "POSTCARD" is centered at the top. On the right side, there is a dashed rectangular box for a stamp, containing a circular stamp with the number "15" and wavy lines below it. A vertical pink line separates the stamp area from the main body of the card. Below this line, there are four horizontal pink lines for an address. At the bottom, there are two horizontal black lines for a return address.